

Bibliotecă Regională Honeadoam-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

România liberă

ORGANUL SFATURILOR POPULARE DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

Anul XVI nr. 4238 4 pagini — 20 bani Marți 27 mai 1958

COMUNICATUL cu privire la Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al statelor membre ale Tratatului de la Varșovia de prietenie, colaborare și asistență mutuală

SEMNAREA DECLARAȚIEI STATELOR PARTICIPANTE LA TRATATUL DE LA VARȘOVIA

În după amiaza zilei de 24 mai, în Palatul mare al Kremlinului a avut loc semnarea Declarației statelor participante la Tratatul de la Varșovia. Această Declarație a fost adoptată la Consfătuirea din 24 mai a Comitetului Politic Consultativ al țărilor participante la Tratatul de la Varșovia. Declarația a fost semnată de:

din partea Republicii Populare Albania — Mehmet Shehu, președintele Consiliului de Miniștri;
din partea Republicii Populare Bulgaria — Anton Iugov, președintele Consiliului de Miniștri;
din partea Republicii Cehoslovace — Viliam Siroky, președintele Guvernului;
din partea Republicii Democratice Germane — Otto Grotewohl, președintele Consiliului de Miniștri;
din partea Republicii Populare Polone — Josef Cyrankiewicz, președintele Consiliului de Miniștri;
din partea Republicii Populare Romine — Chivu Stoica, președintele Consiliului de Miniștri;
din partea Republicii Populare Ungare — Janos Kadar, ministrul de Stat;
din partea Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste — N. S. Hrușciov, președintele Consiliului de Miniștri.

La semnarea Declarației statelor participante la Tratatul de la Varșovia au fost de față:

din partea Republicii Populare Albania — Enver Hadja, prim-secretar al C.C. al Partidului Muncii din Albania; Behar Shytilla, ministrul Afacerilor Externe; general-major Arif Hasko, șeful marelui stat major al armatei populare a Republicii Populare Albania;

din partea Republicii Populare Bulgaria — Anton Iugov, președintele Consiliului de Miniștri; Todor Jivkov, prim-secretar al C.C. al Partidului Muncii din Bulgaria; Behar Shytilla, ministrul Afacerilor Externe; general-major Arif Hasko, șeful marelui stat major al armatei populare a Republicii Populare Albania;

din partea Republicii Populare Cehoslovace — Bohumir Lomsky, ministrul Apărării Naționale; ambasadorul Jaromir Vosahlik;

din partea Republicii Democratice Germane — Walter Ulbricht, prim-secretar al C.C. al Partidului Socialist Unit din Germania; Willy Stoph, ministrul Apărării Naționale; Otto Winzer, locțiitor al ministrului Afacerilor Externe; ambasadorul Johannes König;

din partea Republicii Populare Polone — Wladyslaw Gomulka, prim-secretar al C.C. al Partidului Muncitoresc Unit Polonez; Adam Rapacki, ministrul Afacerilor Externe; Marian Spychalski, ministrul Apărării Naționale; ambasadorul Tadeusz Gede;

din partea Republicii Populare Romine — Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al C.C. al Partidului Muncitoresc Român; Emil Bodnăraș, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri; Avram Bunaciu, ministrul Afacerilor Externe; Leonin Sălijan, ministrul Forțelor Armate; ambasadorul Mihail Dalea;

din partea Republicii Populare Ungare — Andre Sik, ministrul Afacerilor Externe; Geza Revesz, ministrul

La 24 mai 1958 a avut loc la Moscova Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al statelor membre ale Tratatului de la Varșovia de prietenie, colaborare și asistență mutuală. La Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ au participat în calitate de reprezentanți:

din partea Republicii Populare Albania — Mehmet Shehu, președintele Consiliului de Miniștri; Enver Hadja, prim-secretar al C.C. al Partidului Muncii din Albania; Behar Shytilla, ministrul Afacerilor Externe; general-major Arif Hasko, șeful marelui stat major al armatei populare a Republicii Populare Albania;

din partea Republicii Populare Bulgaria — Anton Iugov, președintele Consiliului de Miniștri; Todor Jivkov, prim-secretar al C.C. al Partidului Muncii din Bulgaria; Behar Shytilla, ministrul Afacerilor Externe; general-major Arif Hasko, șeful marelui stat major al armatei populare a Republicii Populare Albania;

din partea Republicii Populare Cehoslovace — Bohumir Lomsky, ministrul Apărării Naționale; ambasadorul Jaromir Vosahlik;

din partea Republicii Democratice Germane — Walter Ulbricht, prim-secretar al C.C. al Partidului Socialist Unit din Germania; Willy Stoph, ministrul Apărării Naționale; Otto Winzer, locțiitor al ministrului Afacerilor Externe; ambasadorul Johannes König;

din partea Republicii Populare Polone — Wladyslaw Gomulka, prim-secretar al C.C. al Partidului Muncitoresc Unit Polonez; Adam Rapacki, ministrul Afacerilor Externe; Marian Spychalski, ministrul Apărării Naționale; ambasadorul Tadeusz Gede;

din partea Republicii Populare Romine — Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al C.C. al Partidului Muncitoresc Român; Emil Bodnăraș, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri; Avram Bunaciu, ministrul Afacerilor Externe; Leonin Sălijan, ministrul Forțelor Armate; ambasadorul Mihail Dalea;

din partea Republicii Populare Ungare — Andre Sik, ministrul Afacerilor Externe; Geza Revesz, ministrul

Adam Rapacki, ministrul Afacerilor Externe; general-colonel Marian Spychalski, ministrul Apărării Naționale;

din partea Republicii Populare Romine — Chivu Stoica, președintele Consiliului de Miniștri; Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al C.C. al Partidului Muncitoresc Român; Emil Bodnăraș, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri; Avram Bunaciu, ministrul Afacerilor Externe; general-colonel Leonin Sălijan, ministrul Forțelor Armate;

din partea Republicii Populare Ungare — Janos Kadar, ministrul de Stat și prim-secretar al C.C. al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar; Endre Sik, ministrul Afacerilor Externe; general-colonel Geza Revesz, ministrul Apărării;

din partea Uniunii Sovietice — N. S. Hrușciov, președintele Consiliului de Miniștri și prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice; A. A. Gromiko, ministrul Afacerilor Externe; mareșalul Uniunii Sovietice, R. I. Malinovski, ministrul Apărării.

Cu observatori din partea Republicii Populare Chineze au participat Gen Iun, locțiitor al premierului Consiliului de Stat și Li Fu-cun, locțiitor al premierului Consiliului de Stat.

Ședințele au fost prezidate de Anton Iugov, președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Bulgaria.

În conformitate cu articolul 3 al Tratatului de la Varșovia, care prevede consultări între statele participante la Tratat asupra tuturor problemelor internaționale importante care afectează interesele lor comune,

la Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ a avut loc un schimb de păreri asupra situației internaționale actuale. Comitetul Politic Consultativ a constatat cu satisfacție deplina unanimitate a țărilor socialiste participante la Consfătuire atît în aprecierea situației internaționale, cit și a sarcinilor lor comune în lupta pentru pace și securitatea popoarelor. Comitetul Politic Consultativ a adoptat în unanimitate Declarația statelor participante la Tratatul de la Varșovia, care se publică în presă.

Comitetul Politic Consultativ a așcutat raportul lui I. S. Konev, mareșal al Uniunii Sovietice, comandantului suprem al forțelor armate unite ale statelor participante la Tratatul de la Varșovia, cu privire la noua reducere a forțelor armate a țărilor participante la Tratatul de la Varșovia și cu privire la retragerea trupelor sovietice de pe teritoriul Republicii Populare Romine.

Paralel cu reducerea suplimentară cu 300.000 de oameni de către Uniunea Sovietică a forțelor sale armate în 1958, fapt care a fost anunțat, statele participante la Tratatul de la Varșovia au hotărât ca pe lângă reducerile considerabile ale forțelor lor armate, efectuate anterior, să efectueze în 1958 o nouă reducere a forțelor armate în total cu 119.000 oameni, și anume: Republica Populară Romine cu 55.000 oameni, Republica Populară Bulgaria cu 23.000 oameni, Republica Populară Polonă cu 20.000 oameni, Republica Cehoslovacă cu 20.000 oameni, Republica Populară Albania cu 1.000 oameni. În felul acesta, țăările participante la Tratatul de

la Varșovia vor reduce în 1958 forțele lor armate cu 419.000 oameni.

Comitetul Politic Consultativ a aprobat propunerea guvernului Uniunii Sovietice, pusă de acord cu guvernul Republicii Populare Romine, cu privire la retragerea în viitorul apropiat de pe teritoriul Republicii Populare Romine a trupelor sovietice, care se află acolo în conformitate cu Tratatul de la Varșovia.

Guvernul sovietic, pe baza înțelegerii cu guvernul ungar, a hotărât să reducă în 1958, trupelor sovietice aflate în Ungaria cu încă o divizie și să o retragă de pe teritoriul Ungariei.

Comitetul Politic Consultativ a aprobat această hotărâre a guvernului sovietic.

Au fost de asemenea adoptate hotărâri asupra unor probleme organizatorice, care se referă la activitatea forțelor armate unite ale statelor participante la Tratatul de la Varșovia.

Comitetul Politic Consultativ a hotărât să adreseze statelor membre ale Tratatului Atlanticului de Nord, (N.A.T.O.), propunerea cu privire la încheierea unui Pact de neagresiune între statele participante la Tratatul de la Varșovia și statele membre ale N.A.T.O. Textul proiectului Pactului de neagresiune susmenționat se publică separat.

Lucrările Consfătuirii Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia au demonstrat deplină unitate, prietenia frățească de nezdruccinat și colaborarea țărilor socialiste, care își îndreaptă toate forțele lor spre slăbirea încordărilor internaționale, crearea unei atmosfere de încredere reciprocă și de colaborare practică între toate statele, spre întărirea continuă a păcii.

DECLARAȚIA statelor participante la Tratatul de la Varșovia

Călăuzind-se după interesele asigurării păcii în Europa și dezvoltării colaborării pașnice între state, ceea ce constituie sarcina principală a Organizației Tratatului de la Varșovia, Guvernele Republicii Populare Albania, Republicii Populare Bulgaria, Republicii Cehoslovace, Republicii Democratice Germane, Republicii Populare Polone, Republicii Populare Romine, Republicii Populare Ungare, Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste au convocat la 24 mai 1958 la Moscova Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al țărilor participante la Tratatul de la Varșovia, pentru a examina situația internațională care s-a creat și a elabora noi măsuri comune în vederea slăbirii încordărilor internaționale.

Schimbul de păreri, la care a participat de asemenea un observator din partea Republicii Populare Chineze, a confirmat unanimitatea guvernelor reprezentate la Consfătuire atît în aprecierea situației internaționale, cit și în privința căilor de consolidare a păcii.

Situația din lume este influențată tot mai mult de lupta neîntreruptă a țărilor lagărului socialist pentru dezvoltarea colaborării internaționale pe baza coexistenței pașnice a statelor cu orînduri sociale diferite, pentru rezolvarea problemelor litigioase pe calea tratativelor între state, pentru încetarea cursei înarmărilor și înălțarea primejdiei unui război atomic.

Participanții la Consfătuire constată cu satisfacție că astăzi, în favoarea consolidării păcii, acționează nu numai țările socialiste, ci și majoritatea țărilor Asiei și Africii, care s-au eliberat de dependența colonială seculară. În favoarea păcii se pronunță de asemenea masele populare și cercuri influente ale opiniei publice, multe partide și sindicate, care își pleacă urechea la cererile oamenilor muncii, oameni ai științei și culturii, științorii ai bisericii, oameni cu diferite concepții politice din țările Europei occidentale, Americii și din alte continente. Statele care duc o politică de neutralitate își aduc de asemenea contribuția pozitivă la lupta pentru pace.

Evoluția evenimentelor internaționale aduce meritu noi dovezi că Tratatul de la Varșovia de prietenie, colaborare și asistență mutuală între cele opt state socialiste, semnat acum trei ani, este nu numai o pavăză de apărare a securității și independenței popoarelor acestor state, ci totodată un factor puternic care frînează activitatea ostilă cauzată de grupările militare ale puterilor occidentale și, în primul rînd, a blocului nord atlantic.

Cercurile puterilor occidentale și în primul rînd, ale S.U.A., care și-au luat stîlpul pe politica de continuarea „războiului rece” și a încordărilor internaționale, tind ca și pînă acum să promoveze o politică „de pe poziții de forță” și să împiedice popoarele să-și organizeze viața după cum cred de cuviință. Ele poartă răspunderea pentru curtea nefectată a înarmărilor, care capătă un caracter deosebit de periculos odată cu lărgirea producției și cu stocarea de mijloace nucleare de distrugere în masă. Asupra popoarelor țărilor membre ale N.A.T.O. este aruncată povara excesiv de grea a cheltuielilor militare. Potrivit numai datelor oficiale ale N.A.T.O., cheltuielile militare ale țărilor membre ale acestui bloc au fost în 1957 de trei ori mai mari decît în 1950. În perioada 1950—1957 țările N.A.T.O. au cheltuit în total pentru pregătiri militare peste 400 miliarde de dolari.

În prezent în organele militare ale N.A.T.O. se elaborează planuri noi de mărire a forțelor armate și a cheltuielilor militare ale acestor țări, iar la conferința miniștrilor de război ai N.A.T.O., care a avut loc în aprilie a.c., s-a vorbit despre dublarea forțelor armate afiate la dispoziția comandantului suprem american al N.A.T.O. Se știe, de asemenea, că la 1 mai a.c. consiliul permanent al N.A.T.O. a adoptat o hotărâre care prevede înarmarea atomică a acelor membri ai blocului nord atlantic care în prezent nu dispun de această armă. În ciuda protestelor hotărâte ale populației guvernele unel serii de țări membre ale N.A.T.O. — ale Angliei, Franței, Italiei, Turciei, etc. — au pus la dispoziție teritoriul țărilor lor pentru rampe americane de lansare a rachetelor cu încălzire nucleară și pentru depozite de arme atomice.

Pregătirile militare cașină un caracter deosebit de periculos în Republica Federală Germană, al cărei Bundestag a adoptat o hotărâre care dă guvernului R.F.G. împuterniciri pentru înzestrarea forțelor armate vest-germane cu arma nucleară și rachetă. În felul

acesta, cele mai periculoase tipuri de arme ajung în mâinile unor cercuri militariste și revanșarde care ridică pretenții teritoriale față de alte state.

Guvernul S.U.A., sprijinind politica de înarmare a R.F.G. și lund asupra sa livrarea de arme nucleare și rachetă către Germania occidentală, încurajează de fapt aceste cercuri în promovarea unei politici care implică pericole pentru cauza păcii și consecințe dezastruoase pentru poporul german însuși. Totodată se lasă măsuri pentru atragerea Germaniei occidentale la fabricarea și perfecționarea celor mai noi tipuri de arme, la aceasta contribuind acordul tripartit, devenit public, dintre Franța, Italia și R.F.G. cu privire la colaborarea în domeniul cercetărilor militare și producției de armament.

Aceste pregătiri militare stîrnesc chiar în Germania occidentală temeri serioase și se lovește de rezistența marelui crescîndă a populației vest-germane.

Situația actuală este agravată într-un mod extrem de pericolos de practica, fără precedent în timp de pace, a zborurilor forțelor militare aeriene americane, avînd la bord bombe atomice și cu hidrogen, peste regiunile arctice în direcția Uniunii Sovietice. După cum se știe, zborurile bombardierelor americane, avînd la bord bombe atomice și cu hidrogen, se efectuează și deasupra teritoriului multor țări ale Europei occidentale, sub pretextul patrulării spațiului aerian. Aceste acțiuni ale guvernului S.U.A. sînt în pragul unei provocări directe și, dacă nu li se vor pune capăt, omenirea poate fi lovită, de la o zi la alta, de urgia unui război cu arme atomice și rachetă.

Nu se poate constata fără satisfacție faptul că, dîndu-și seama unde duce linia pregătirilor unui război atomic și jonglarea cu arma atomică, unele state membre ale N.A.T.O. se situează pe o poziție mai lucidă, ceea ce nu poate să nu constituie o contribuție pozitivă, bine determinată la desînzerea încordărilor internaționale, îndeosebi în Europa. Acesta este unul din exemplele care arată că, deși există grupări militare agresive și obligate pe care inițiatorii acestora le-au impus, ceteris paribus, la aceste grupări există încă posibilități nefotoante în acțiunea de desînzere a situației în Europa și de micșorare a încordărilor internaționale.

Guvernele S.U.A. și Angliei, care au efectuat în Oceanul Pacific noi experimente nucleare experimentale, după ce Uniunea Sovietică a încetat în mod unilateral experimentarea tuturor tipurilor de arme atomice și cu hidrogen, au dat o lovitură grea speranțelor popoarelor în micșorarea primejdiei de război și restrîngerea cursei înarmărilor atomice. Efectuarea acestor experimente arată că de puțin în seama guvernelor S.U.A. și Angliei de intențiile popoarelor, care cer să se pună capăt pregătirilor unui război atomic și să se întreprindă acțiuni reale pentru înălțarea amenințării lui.

Participanții la Consfătuire își exprimă îngrijorarea serioasă în legătură cu neînțelesele încercări ale guvernului S.U.A., Angliei, Franței și celorlalte puteri coloniale de a se amesteca în treburile interne ale țărilor Asiei și Africii, de a impune acolo regimuri și guverne străine popoarelor, regimuri și guverne care sînt gata să pună din nou la chematul colonialiștilor țările ce au pășit recent pe calea independenței naționale. Dacă în Indonezia, Algeria, Liban, Yemen și Oman zîngănesc armele și curge sîngele patrioților, vina pentru aceasta o poartă aceleași cercuri imperialiste, a căror politică o promovează N.A.T.O., organizația pactului de la Bagdad și S.E.A.T.O. și care prin presiuni și amestec grosolan în treburile interne ale altor state cașină să scapareze bogățiile naturale ale acestor țări să înlăture mișcarea de eliberare națională a popoarelor Asiei și Africii. La fel ca în vara anului trecut, cînd s-au stîrnit noi grei deasupra Siriei, se desfășoară acum uneltiri periculoase împotriva Libanului și de data aceasta S.U.A., invocînd faimoasa doctrină Dulles-Eisenhower, respinsă de popoarele arabe, se pregătesc să pună în acțiune forțele lor armate împotriva unui popor care nu vrea decît un singur lucru — să fie stăpîn în propria sa casă și să fie liber de dictatul străin.

Este cazul să se pună întrebarea cine a dat vreunui stat dreptul de a impune altor țări doctrine de tot felul. Sînt doar de mult de domeniul trecutului timpurile cînd forța și samavolnicia puteau

să nu țînă seama de drept și chiar să se prezinte ca drept. Doctrina Dulles-Eisenhower urmărește în mod vădit amestecul în treburile altor state și autorii ei nu s-au jenat să declare lăfăș acest lucru. Și toate acestea se petrec sub ochii Organizației Națiunilor Unite, care s-ar părea că trebuie să reacționeze la acțiunile ce reprezintă un amestec în viața internă a țărilor Orientului, întrucît acesta înseamnă o încălcare a dreptului internațional și este condamnat de Carta O.N.U. Dată fiind însă poziția unor puteri occidentale, O.N.U. rămîne paralizată și nu ia nici un fel de măsuri pentru a apăra independența Libanului, ca și a altor state care sînt obiectul umiltărilor cercurilor imperialiste.

Organizația Națiunilor Unite are posibilitatea de a deveni o organizație cu adevărat internațională și un instrument eficient în lupta pentru pace, dacă toate statele membre ale ei se vor călăuzi nu după interesele lor înguste, ci după interesele păcii și securității popoarelor.

Țările participante la Tratatul de la Varșovia au acționat și vor acționa și de acum înainte astfel încît Organizația Națiunilor Unite să-și poată îndeplini cu succes sarcinile pe care li le impune Carta.

Statele participante la Tratatul de la Varșovia sînt convinse că lipsirea Republicii Populare Chineze de posibilitatea de a ocupa locul cel mai revădit de drept în Organizația Națiunilor Unite aduce prejudicii serioase activității acesteia. Ele sînt în egală măsură profund convinse că participarea Chinei Populare la activitatea O.N.U. ar avea o uriașă însemnătate pozitivă atît pentru menținerea păcii în Extremul Orient, cit și pentru cauza păcii în întreaga lume.

De mai mulți ani Franța duce un război sîngeros împotriva poporului algerian care luptă pentru autodeterminare și independență sa. Războiul din Algeria este nu numai o monstruoasă nedreptate față de poporul algerian iubitor de libertate, dar creează totodată un focar periculos de fricțiuni și conflicte internaționale în această regiune a lumii.

Organizația N.A.T.O. și ai blocurilor puterilor occidentale ce li se alătură încearcă să camufleze pregătirile militare și amestecul în treburile interne ale altor țări, pe care le desfășoară în proporții tot mai mari, prin referiri false la „primejdia comunismului internațional”. Indiferent dacă este vorba despre înzestrarea Bundeswehrului cu arma atomică sau despre pregătirea unei intervenții armate în treburile Libanului, despre amplasarea de rampe americane pentru lansarea rachetelor în țări străine sau despre mărirea alocațiilor bugetare pentru scopuri militare, despre trimiteri în direcția frontierelor Uniunii Sovietice a avioanelor americane avînd la bord bombe atomice și cu hidrogen sau despre restricții în comerțul internațional — în toate cazurile se aplică acest procedeu, de loc noș.

Cine nu-și amintește că pregătirea de către Germania hitleristă a celui de-al doilea război mondial s-a desfășurat de asemenea sub steagul luptei împotriva „primejdiei” comunismului? Milioane și milioane de oameni, care s-au lăsat înduși în eroare de această propagandă mincinoasă, au plătit cu viața lor în războiul trecut. Nu se poate concepe ca popoarele să nu tragă concluzii din aceste învățăminte tragice și să nu învețe din proprie experiență să-și dea seama de unde pornește în realitate primejdia de război.

Statele unite în Tratatul de la Varșovia, la fel ca și statele socialiste din Asia, nu au și nu pot avea motive care să le determine să atace alte țări, să cotocească teritorii străine. Uniunea Sovietică, Republica Populară Chineză, lagărul socialist în ansamblu dispun de întinderi imense de pămînt și de resurse naturale uriașe. Prin principala bogăție a țărilor socialiste o constituie oamenii, forțele creatoare inepuizabile ale popoarelor care s-au eliberat de exploatare și pășesc pe calea progresului social. În toate aceste țări este exclusivă apariția unor grupuri sau păături ale populației interesate într-un război deoarece aici se află la putere muncitorii și țărănii care în toate războaiele aduc cele mai mari sacrificii. Cu mințile lor ei creează toate valorile materiale necesare și le este strălucit să rîvnescă la bunul altuia.

Popoarele țărilor noastre își consacără toate forțele creării unei orînduri sociale noi, în care va fi asigurată bunăstarea generală și se vor dezvoltă cit mai deplin și multilateral spiritul și

niile spirituale ale omului. Pentru aceasta ei au nevoie în primul rînd de o pace îndelungată și trainică; lădă de ce nimic nu este mai departe de adevăr decît afirmațiile că țările socialiste ar putea să amenințe pe cineva sau ar vrea să impună altora cu forța modul lor de viață.

Statele participante la Tratatul de la Varșovia nu au motive să se teamă de slăbirea încordărilor internaționale; pe ele le unește atît în atmosfera „războiului rece”, nu starea de febră războinică în care adepții pregătirilor de război vor să țînă lumea, ci comunitatea idealurilor și țelurilor în construirea societății noi, socialiste și în consolidarea păcii între popoare. De însășișirea situației internaționale se tem acei ce nu vor să risce pierderea profiturilor fabuloase, storsse din buzunarele contribuabililor cu ajutorul cursei înarmărilor, și care plodează pentru menținerea grupărilor militare a căror existență ar deveni cu totul nejustificată și inutilă în condițiile desînzării încordărilor, creșterii încrederii între state și încetării „războiului rece”.

Țările care au semnat Tratatul de la Varșovia condamnă cu hotărîre linia de agravare a încordărilor internaționale și de pregătire a unui război atomic, urmată în N.A.T.O. de stăvele principale ale acestei grupări agresive. Ele cheamă guvernele țărilor membre ale Uniunii nord-atlantice să nu admită, în actualul moment de răspundere, vreo acțiune care să înrăutățească situația — și așa încordată — din Europa și ale cîteva regiuni ale lumii. Pentru ca pericolul de război să nu crească, ci să se micșoreze, statul ca atenția încordată și suspensiunea statelor unul față de altul să cedeze locul încrederii și colaborării practice, în primul rînd este necesară abținerea de la asemenea acțiuni ca acțiunile neechivalente ale aviației militare americane sau ca hotărîri cu privire la înarmarea atomică a Germaniei occidentale, care înseamnă a sfidare la adresa tuturor popoarelor europene.

Țările socialiste din Europa și Asia au dat nu puține dovezi ale bunăvoinței lor și ale războiului lor spre colaborare cu celelalte state, în interesul consolidării păcii între popoare. Toți participanții la Tratatul de la Varșovia au efectuat în repetate rînduri în mod unilateral reducerile forțelor lor armate, al căror efect, începînd din 1955, a fost redus în total cu 2.477.000 de oameni. În mod corespunzător au fost reduse de asemenea armamentul, mijloacele tehnice militare și cheltuielile acestor țări pentru apărare. În perioada indicată, forțele armate ale Uniunii Sovietice au fost reduse cu 2.140.000 de oameni, ale Republicii Populare Polone cu 141.500 de oameni, ale Republicii Cehoslovace cu 44.000 de oameni, ale Republicii Democratice Germane cu 30.000 de oameni, ale Republicii Populare Romine cu 60.000 de oameni, ale Republicii Populare Bulgaria cu 18.000 de oameni, ale Republicii Populare Ungare cu 35.000 de oameni, ale Republicii Populare Albania cu 9.000 de oameni.

Nimeni nu poate nega că statele care reduc forțele lor armate în proporții atît de mari, se pregătesc nu pentru un război, ci pentru colaborare pașnică. Și, invers, cînd statele intensifică înarmările, măresc forțele armate, aceasta este un indiciu sigur al faptului că ele, sau mai bine zis cei care determină politica lor, se gîndesc nu la pace, ci la război.

Rezultă așadar, că la reducerea de către statele participante la Tratatul de la Varșovia a forțelor lor armate și a cheltuielilor pentru înarmare, țările N.A.T.O. răspund prin mărirea trupelor, creșterea bugetelor militare, intensificarea înarmărilor. Duclnd o astfel de politică, conducătorii N.A.T.O. ar vrea să împiedice slăbirea încordărilor internaționale și realizarea unei înțelegeri care să le asigure coexistența pașnică între state și prin aceasta să împingă statele Tratatului de la Varșovia să participe la cursa înarmărilor, la „războiul rece”, pentru a frîna construcția pașnică și creșterea nivelului de trai al popoarelor țărilor socialiste. Toate acestea obligă popoarele să fie vigilenți și să-și intensifice activitatea în lupta împotriva forțelor care acționează în direcția pregătirii unui război.

Participanții la Consfătuire sînt mîndri de faptul că, din cele trei puteri care posedă arma nucleară, tocmai un stat care face

niile spirituale ale omului. Pentru aceasta ei au nevoie în primul rînd de o pace îndelungată și trainică; lădă de ce nimic nu este mai departe de adevăr decît afirmațiile că țările socialiste ar putea să amenințe pe cineva sau ar vrea să impună altora cu forța modul lor de viață.

Statele participante la Tratatul de la Varșovia nu au motive să se teamă de slăbirea încordărilor internaționale; pe ele le unește atît în atmosfera „războiului rece”, nu starea de febră războinică în care adepții pregătirilor de război vor să țînă lumea, ci comunitatea idealurilor și țelurilor în construirea societății noi, socialiste și în consolidarea păcii între popoare. De însășișirea situației internaționale se tem acei ce nu vor să risce pierderea profiturilor fabuloase, storsse din buzunarele contribuabililor cu ajutorul cursei înarmărilor, și care plodează pentru menținerea grupărilor militare a căror existență ar deveni cu totul nejustificată și inutilă în condițiile desînzării încordărilor, creșterii încrederii între state și încetării „războiului rece”.

Țările care au semnat Tratatul de la Varșovia condamnă cu hotărîre linia de agravare a încordărilor internaționale și de pregătire a unui război atomic, urmată în N.A.T.O. de stăvele principale ale acestei grupări agresive. Ele cheamă guvernele țărilor membre ale Uniunii nord-atlantice să nu admită, în actualul moment de răspundere, vreo acțiune care să înrăutățească situația — și așa încordată — din Europa și ale cîteva regiuni ale lumii. Pentru ca pericolul de război să nu crească, ci să se micșoreze, statul ca atenția încordată și suspensiunea statelor unul față de altul să cedeze locul încrederii și colaborării practice, în primul rînd este necesară abținerea de la asemenea acțiuni ca acțiunile neechivalente ale aviației militare americane sau ca hotărîri cu privire la înarmarea atomică a Germaniei occidentale, care înseamnă a sfidare la adresa tuturor popoarelor europene.

Țările socialiste din Europa și Asia au dat nu puține dovezi ale bunăvoinței lor și ale războiului lor spre colaborare cu celelalte state, în interesul consolidării păcii între popoare. Toți participanții la Tratatul de la Varșovia au efectuat în repetate rînduri în mod unilateral reducerile forțelor lor armate, al căror efect, începînd din 1955, a fost redus în total cu 2.477.000 de oameni. În mod corespunzător au fost reduse de asemenea armamentul, mijloacele tehnice militare și cheltuielile acestor țări pentru apărare. În perioada indicată, forțele armate ale Uniunii Sovietice au fost reduse cu 2.140.000 de oameni, ale Republicii Populare Polone cu 141.500 de oameni, ale Republicii Cehoslovace cu 44.000 de oameni, ale Republicii Democratice Germane cu 30.000 de oameni, ale Republicii Populare Romine cu 60.000 de oameni, ale Republicii Populare Bulgaria cu 18.000 de oameni, ale Republicii Populare Ungare cu 35.000 de oameni, ale Republicii Populare Albania cu 9.000 de oameni.

Nimeni nu poate nega că statele care reduc forțele lor armate în proporții atît de mari, se pregătesc nu pentru un război, ci pentru colaborare pașnică. Și, invers, cînd statele intensifică înarmările, măresc forțele armate, aceasta este un indiciu sigur al faptului că ele, sau mai bine zis cei care determină politica lor, se gîndesc nu la pace, ci la război.

Rezultă așadar, că la reducerea de către statele participante la Tratatul de la Varșovia a forțelor lor armate și a cheltuielilor pentru înarmare, țările N.A.T.O. răspund prin mărirea trupelor, creșterea bugetelor militare, intensificarea înarmărilor. Duclnd o astfel de politică, conducătorii N.A.T.O. ar vrea să împiedice slăbirea încordărilor internaționale și realizarea unei înțelegeri care să le asigure coexistența pașnică între state și prin aceasta să împingă statele Tratatului de la Varșovia să participe la cursa înarmărilor, la „războiul rece”, pentru a frîna construcția pașnică și creșterea nivelului de trai al popoarelor țărilor socialiste. Toate acestea obligă popoarele să fie vigilenți și să-și intensifice activitatea în lupta împotriva forțelor care acționează în direcția pregătirii unui război.

Participanții la Consfătuire sînt mîndri de faptul că, din cele trei puteri care posedă arma nucleară, tocmai un stat care face

(Continuare în pag. 2-a)

DECLARAȚIA statelor participante la Tratatul de la Varșovia

(Urmare din pag. 1-a)

parte din Organizația Tratatului de la Varșovia — Uniunea Sovietică — a săvârșit un act de mare umanism, adoptând hotărârea cu privire la încetarea unilaterală a experiențelor cu toate tipurile de arme atomice și cu hidrogen. Această acțiune nobilă de însemnată istorică deschide calea spre eliberarea definitivă a omenirii de primejdia unui război atomic nemicitor.

Guvernul Republicii Populare Chineze a adoptat și înlăcuiește în ritm rapid hotărârea cu privire la retragerea voluntară a chinzi din Coreea. Nu mică ar fi contribuția S.U.A. la consolidarea păcii în Extremul Orient și la reglementarea problemei coreene dacă ele ar urma exemplul Chinei Populare și și-ar retrage trupele din Coreea de sud, lichidând de asemenea toate bazele lor de pe teritoriul acesteia.

O inițiativă valoroasă în ce privește înlăturarea primejdiei izbucnirii în Europa a unui război atomic, inițiativă care și-a găsit o largă recunoaștere pe plan internațional, a venit din partea guvernului Republicii Populare Polone, care a propus să se creeze în Europa centrală o zonă în care să nu se fabrică, să nu se stocheze și să nu se folosească arme atomice, cu hidrogen și racheta.

Propunerea Guvernului Republicii Democratice Germane cu privire la crearea unei Confederații germane a deschis o cale reală spre lichidarea situației anormale în care Germania, la 13 ani de la terminarea războiului, continuă să fie încă scindată în două părți. Guvernele țărilor reprezentate la Consfătuire apreciază după merit această propunere și declară că o sprijină pe deplin.

În vederea reglementării problemelor internaționale arzătoare și a satisfacerii cererilor generale ale popoarelor de a se lua măsuri pentru micșorarea încordării internaționale și lichidarea „războiului rece”, Uniunea Sovietică, consultându-se cu celelalte țări socialiste, a propus convocarea unei conferințe a conducătorilor statelor din Răsărit și Apus la nivelul cel mai înalt. Guvernele țărilor Tratatului de la Varșovia consideră conferința la nivel înalt ca principalul mijloc, în condițiile create, pentru a feri omenirea de o catastrofă militară și pentru a întoarce evoluția evenimentelor pe arena internațională în direcția consolidării păcii.

Participanții la Consfătuire își exprimă satisfacția față de faptul că pe ordinea de zi a conferinței la cel mai înalt nivel, propus de partea sovietică, figurează probleme pentru a căror rezolvare există premise reale și a căror reglementare ar contribui la îmbunătățirea situației, la consolidarea securității în Europa și ar ajuta la înlăturarea nelămuririlor reciproce, și anume:

Încetarea netotăzită a experiențelor cu arme atomice și cu hidrogen;

Renunțarea de către U.R.S.S., S.U.A. și Anglia la folosirea armelor nucleare;

Crearea în Europa centrală a unei zone în care să nu existe arme atomice, cu hidrogen și racheta;

Încheierea unui acord de neagresiune între statele care fac parte din Uniunea nord-atlantică și statele participante la Tratatul de la Varșovia;

Reducerea efectivului trupelor străine care se află pe teritoriul Germaniei și între hotarele unor state europene;

Elaborarea unui acord în problemele legate de prevenirea unui atac prin surprindere;

Măsuri pentru largirea legăturilor comerciale internaționale;

Încetarea propagandei de război;

Căile de alăbire a încordării în regiunea Orientului Apropiat și al Mijlociu;

Interzicerea folosirii spațiului cosmic în scopuri militare, lichidarea bazelor militare străine de pe teritorii străine și colaborarea internațională în domeniul studiilor spațiului cosmic;

Încheierea tratatului de pace cu Germania;

Dezvoltarea legăturilor și contactelor dintre țări.

Primul loc între aceste probleme îl ocupă încetarea experiențelor cu arme atomice și cu hidrogen. Guvernele care poartă în fața popoarelor lor răspunderea pentru destinele lor nu au dreptul să ignoreze avertismentele a mii și mii de savanți din cele mai diferite țări ale lumii cu privire la mituțența dăunătoare a experiențelor cu arme atomice și cu hidrogen și la consecințele groznică ale unui război nuclear. De asemenea nu pot fi mesocrite avertismentele savanților care arată că în cazul cind experiențele cu arme atomice și cu hidrogen vor continua, așa cum s-a petrecut până în prezent, atunci în fiecare generație milioane de oameni vor suferi de boli ereditare.

Încetarea imediată a experiențelor cu arme atomice și cu hidrogen corespunde aspirațiilor și speranțelor popoarelor tuturor țărilor lumii îngrijorate de urmările îngrozitoare ale acestor experiențe. Un acord în această problemă ar opri crearea unor noi tipuri de arme nucleare tot mai ucigătoare și ar însemna un pas important pe calea spre încetarea cursei înarmărilor nucleare.

Nu poți să nu vezi că refuzul guvernelor S.U.A. și Angliei de a urma exemplul Uniunii Sovietice, precum și continuarea de către ele a experiențelor cu arme atomice și cu hidrogen, pot doar să arunce omenirea înapoi pe pozițiile de plecare în această problemă atât de importantă pentru soarta sa; greșita răspundere pentru această ar reveni în întregime guvernelor S. U. A. și Angliei.

Participanții la Consfătuire declară că popoarele din țările pe care le reprezintă, ferm hotărâte de a folosi toate mijloacele în interesul consolidării păcii și preîntâmpinării unui nou incendiu mondial, sînt interesate ca în centrul continentului european să fie creată o zonă liberă de arme atomice, cu hidrogen și racheta, zonă care să includă ambele state germane — R.D.G. și R.F.G., precum și Polonia și Cehoslovacia.

Sprijinind propunerea Republicii Populare Polone, privind crearea unei zone libere de arme nucleare și racheta, participanții la Consfătuire nu cuită să-și asigure vreun avantaj de ordin militar.

Dacă comparăm întinderea teritoriilor statelor care vor face parte din zona denuclearizată reiese că teritoriile R.D.G., Cehoslovaciei și Poloniei depășesc de peste două ori teritoriul celui de-al patrulea participant la această zonă — Germania occidentală. Populația statelor care intră în această zonă din partea Organizației Tratatului de la Varșovia depășește de asemenea populația statului care intră în această zonă din partea Uniunii nord-atlantice.

În ceea ce privește producția proprie a armii nucleare, după cum se știe nici R.D.G., nici Cehoslovacia, nici Polonia și nici R.F.G. nu produc această armă. Totodată, guvernul R.F.G. și-a asumat la timpul său obligația internațională de a nu produce o asemenea armă în viitor. Toate acestea denotă că nu există nici un fel de temei de a presupune că crearea unei zone denuclearizate va acorda țărilor Tratatului de la Varșovia un avantaj militar unilateral în dauna intereselor statelor membre în N.A.T.O. Dimpotrivă, realismul propunerii privind crearea unei zone denuclearizate în Europa constă tocmai în aceea că statele Tratatului de la Varșovia și statele membre în N.A.T.O. trebuie, în conformitate cu această propunere, să adopte asemenea măsuri reciproce în domeniul dezarmării nucleare care, în ansamblu lor, să fie egale în ce privește însemnată militară.

Participanții la Consfătuire salută faptul că Uniunea Sovietică, una din marile puteri care dispun de arme nucleare, este gata să-și asume obligația de a respecta statutul zonei denu-

clearizată și să considere teritoriile statelor care intră în această zonă ca fiind excluse din sfera folosirii armii atomice, cu hidrogen și racheta.

Este regretabil faptul că guvernul unei puteri neeuropene — S.U.A. — nu numai că s-a grăbit să-și declare atitudinea negativă față de propunerea privind crearea în centrul Europei a unei zone denuclearizate, dar a considerat posibil a face presiuni asupra aliaților săi europeni — din N.A.T.O., pentru a complica prezentarea acestei propuneri spre examinare conferinței la nivel înalt și examinarea sa viitoare. Or, această inițiativă este îndreptată spre destinderea încordării în Europa centrală și micșorarea probabilității izbucnirii unui război atomic în această regiune. Traducerea în viață a acestei inițiative, ca o tendință spre o rezolvare parțială, ar ușura drumul spre acorduri mai largi în domeniul dezarmării și ar contribui astfel la realizarea principalului țel al tuturor popoarelor — îndepărtarea pericolului războiului atomic în Europa, și astfel a războiului în genere. Trebuie constatat că tocmai în acest fel au înțeles sensul acestei propuneri cercurile largi ale opiniei publice și diversele cercuri politice din Occident.

Cercurile conducătoare ale unor puteri, din N.A.T.O., exprimându-și în vorbă dorința de a duce tratative înnumerate de succes, în fapt fac totul pentru a complica convocarea conferinței la nivel înalt, dacă nu chiar pentru a se eschiva de la convocarea unei asemenea conferințe. În acest scop, este prezentată problema teliului privind așa-numita situație din țările Europei răsăritene, adică o problemă care, în realitate, nu există. Participanții la Consfătuire resping cu hotărâre orice fel de discutații a acestor probleme ca un amestec inadmisibil în treburile interne ale statelor suverane, incompatibil cu dreptul internațional și Carta O.N.U. Statele participante la Consfătuire declară că nu vor admite nici un fel de amestec în afacerile interne ale țărilor lor, ale căror popoare au pașii ferm și definitiv pe calea construirii socialismului și sînt deplin hotărâte să apere munca popoarelor lor, securitatea lor de orice fel de uneltiri din afară.

În ceea ce privește încercările de a prezenta spre examinare conferinței la nivel înalt problema reunificării Germaniei, asemenea încercări sînt doar în folosul aceluia care nu doresc convocarea conferinței la nivel înalt și nu doresc ca ea să fie încununată de succes.

Statele participante la Tratatul de la Varșovia înțeleg pe deplin mizănuirea poporului german îndreptată spre lichidarea scindării țării și sînt deosebit de realistabilii unității Germaniei și formării unui stat german democratic, iubitor de pace. Ele consideră însă că această problemă poate fi rezolvată doar de poporul german însuși în persoana celor două state germane existente în prezent și numai pe calea unui acord între ele. O altă cale de rezolvare a problemei germane nu există. Alte state orice fel de drepturi ar pretinde, nu sînt competente să rezolve această problemă peste capul poporului german și al guvernelor care îl reprezintă — al Republicii Democratice Germane și al Republicii Federale Germane.

Participanții la Consfătuire împărtășesc întru totul punctul de vedere al guvernului sovietic că o conferință la nivel înalt să examineze acea parte a problemei germane pentru care este patru puteri poartă răspunderea și anume problema Tratatului de pace cu Germania. Atragerea reprezentanților ambelor state germane la pregătirea tratatului de pace, după cum propune Uniunea Sovietică, ar permite poporului german să aibă o perspectivă clară asupra dezvoltării viitoare a Germaniei și ar servi drept impuls spre unificarea eforturilor R.D.G. și R.F.G. în opera de restabilirea a unității naționale și de stat a poporului german.

Statele participante la Tratatul de la Varșovia acordă o mare însemnată participării la conferința la nivel înalt a statelor neutre, nelegate prin obligații militare de niciuna din grupările militare opuse, și care și-au demonstrat devotamentul față de cauza păcii și colaborării internaționale. Participanții la Consfătuire nu pot să nu-și exprime regretul că propunerea U.R.S.S. privind participarea statelor neutre la conferința la nivel înalt nu găsește sprijin în rândul puterilor occidentale.

Întrucât puterile occidentale nu sînt inclinate să țină conferința într-o componență largă, guvernele țărilor participante la Tratatul de la Varșovia, în interesul realizării înțelegerii necesare, consideră posibil de a nu insista asupra participării la conferință a reprezentanților tuturor statelor membre ale Pactului nord-atlantic și a statelor care au semnat Tratatul de la Varșovia și sînt de acord asupra participării în etapa actuală a unui cerc mai restrîns de participanți la întîlnire, astfel ca la tratative să participe cîte trei (patru) țări din Pactul nord-atlantic și Tratatul de la Varșovia. În acest scop, ele împuternicesc în numele țărilor semnatare ale Tratatului de la Varșovia Uniunea Sovietică, Republica Populată Polonă, Republica Cehoslovacă, (Republica Populară Română) să ia parte la conferința la cel mai înalt nivel.

Participanții la actuala Consfătuire au ajuns la concluzia unanimă că situația care s-a creat împune tuturor statelor noi eforturi pentru slăbirea încordării internaționale și reglementarea celor mai importante probleme nerezoizate ale actualității. Uniunea Sovietică și alte țări socialiste semnatare ale Tratatului de la Varșovia au căutat în mod consecvent să obțină realizarea unui acord cu puterile occidentale în chestiunile legate de problema dezarmării. În acest scop, ele nu numai că au prezentat propuneri concrete, dar au și trecut în mod unilateral la o serie de măsuri practice în acest domeniu. Totuși, guvernele S.U.A., Angliei și Franței și altor țări membre în Pactul nord-atlantic nu au răspuns la toate aceste propuneri și continuă să urmeze politica „războiului rece” și a sporicilor periculoase a forțelor armate și armamentelor.

Folosindu-se de faptul că dispunuse de majoritate în Comisia O.N.U. pentru dezarmare și în subcomitetul ei, puterile occidentale s-au eschivat de la tratative practice, cinstite și au prezentat la 29 august 1957 asemenea propuneri care, în realitate, nu numai că nu prevedeau interzicerea armii atomice și cu hidrogen și reducerea forțelor armate și armamentelor statelor, dar deschideau larg ușile continuării cursei înarmărilor.

Împunind ultimele sesiuni a Adunării Generale aceste propuneri și luînd măsuri ca în Comisia O.N.U. pentru dezarmare să se mențină în continuare preponderența participanților la bucurile militare organizate de ele, puterile occidentale au creat în Comisia O.N.U. pentru dezarmare o asemenea situație în care nu se poate conta că problemele dezarmării vor putea găsi în acest organism o rezolvare pozitivă. În aceste condiții, cea mai bună perspectivă pentru rezolvarea problemelor imediate ale dezarmării, asupra cărora există posibilitatea, chiar în etapa actuală, de a se realiza un acord reciproc acceptabil, este oferită de conferința la nivel înalt cu participarea șefilor guvernelor.

Statele semnatare ale Tratatului de la Varșovia consideră drept o datorie a lor să depună eforturi maxime pentru a face ca puterile occidentale să pășească cu adevărat pe calea dezarmării, pentru a preîntîmpina astfel o ciocnire militară pe continentul european și a evita tragedia unui nou război. Reprezentanții statelor membre ale Tratatului de la Varșovia s-au întrunit pentru ca — nu prin vorbe, ci prin noi acțiuni și propuneri concrete — să-și reafirme năzuința sinceră spre consolidarea păcii și securității în Europa. Dorind să urmească din punctul mori problema dezarmării și să determine o cotitură în direcția întăririi încrederii și a colaborării pașnice între state, guvernele reprezentate la Consfătuire au luat hotărârea de a realiza în mod unilateral reducerea

pe viitor a forțelor armate ale participanților la Tratatul de la Varșovia cu 419.000 oameni. În mod corespunzător vor fi reduse de asemenea armamentele, tehnica militară și cheltuielile militare.

Participanții la Consfătuire au luat cunoștință și au discutat propunerea guvernului sovietic, pusă de acord cu guvernul Republicii Populare Romine, privind retragerea de pe teritoriul Republicii Populare Romine a trupelor sovietice staționate acolo în conformitate cu Tratatul de la Varșovia. Participanții la Consfătuire aprobă această propunere și își exprimă convingerea că ea va fi primită de toate popoarele ca o nouă dovadă a politicii consecvente iubitoare de pace a țărilor socialiste.

Guvernele țărilor participante la Tratatul de la Varșovia își exprimă speranța că Statele Unite ale Americii, Anglia, Franța și alte țări membre ale Pactului Nord-Atlantic vor întreprinde pași pentru reducerea forțelor armate și armamentelor și astfel vor confirma în fapt dorința lor de a întări pacea și securitatea în Europa. Alăturarea țărilor membre în N.A.T.O. la măsurile țărilor socialiste privind reducerea forțelor armate și armamentelor ar contribui nu numai la destinderea încordării în relațiile dintre țările europene, la încetarea cursei înarmărilor, dar ar și permite ca popoarele Europei să fie scutite de bugete militare umflăte, care au de an în urmă tot mai mare din resursele materiale ale statelor și ar deschide calea unei înfloriri economice și spirituale a popoarelor.

Statele participante la Tratatul de la Varșovia sînt deosebit de ale lichidării tuturor blocurilor și grupărilor militare, întrucît existența lor duce la acutizarea relațiilor între state și crează pericolul permanent al ciocnirii militare între acestea. Luînd însă în considerare faptul că puterile occidentale nu sînt gata să desființeze grupările militare create de ele și să creeze în locul lor un sistem efectiv de securitate colectivă în Europa, ca și într-o serie de alte regiuni ale lumii, participanții la Consfătuire consideră necesar să adopte măsuri preventive pentru alenuarea fricțiunilor care apar și pentru a nu permite contradicțiilor între cele două grupări principale de puteri să se transforme într-un conflict militar. În acest scop, ei propun încheierea unui Pact de neagresiune între țările participante la Tratatul de la Varșovia și la Pactul nord-atlantic la baza căruia ar putea fi puse următoarele obligații reciproce:

1. A nu se recurge la folosirea forței unora împotriva altora sau la amenințarea cu forța;

2. Abținerea de la orice amestec reciproc în afacerile interne;

3. Rezolvarea tuturor problemelor litigioase care pot apare între ele numai prin mijloace pașnice, în spiritul înțelegerii și justiției, pe calea tratatelor între părțile interesate;

4. Consultarea reciprocă în cazul apariției unor asemenea situații care ar putea periclită pacea în Europa.

La Consfătuire a fost elaborat proiectul Tratatului de neagresiune între statele membre ale N.A.T.O. și țărilor participante la Tratatul de la Varșovia și s-a hotărât ca acesta să fie înmînat guvernelor țărilor care fac parte din N.A.T.O. Statele participante la Tratatul de la Varșovia adresează țărilor N.A.T.O. chemarea de a accepta propunerea lor privind încheierea Pactului de neagresiune. Ele sînt convise că dacă părțile N.A.T.O. ar considera în spirit posibil să accepte încheierea Pactului de neagresiune cu statele Tratatului de la Varșovia, aceasta ar deveni începutul cotiturii dorite în evoluția situației internaționale în direcția încrederei și colaborării pașnice între state care sînt opuse în prezent ca membre ale grupărilor militare. Este doar limpede tuturor că un nou război poate fi doar o urmare a conflictului între aceste două grupări. Pe de altă parte, este la fel de clar că dacă mecanismul acestor grupări militare, care cuprind 23 dintre statele lumii cele mai dezvoltate în ce privește producția de război, nu va fi pus în mișcare pentru un atac, nu va fi, prin urmare, nici război.

În afară de aceasta, obligația privind neagresiunea este un factor de frînare eficient și încetare a acestei obligații, după cum demonstrează experiența istorică, pune agresorul în situația unei izolări internaționale, ușurînd unificarea forțelor care se pronunță împotriva agresiunii, și astfel zdrobirea agresorului.

Participanții la Consfătuire relevă ca un fapt pozitiv că ideea Pactului de neagresiune a fost înmînată pozitiv de guvernul englez, lucru care a fost declarat nu de mult de premierul englez, dl. MacMillan.

Statele participante la Tratatul de la Varșovia sînt gata în orice moment să desemneze reprezentanții lor pentru un schimb de păreri cu reprezentanții țărilor participante la Uniunea nord-atlantică în probleme care decurg din propunerea privind încheierea Pactului

de neagresiune. Un asemenea schimb de păreri ar putea avea loc imediat, pînă la conferința la cel mai înalt nivel, ceea ce ar putea ușura adoptarea la această conferință a unei hotărâri definitive privind încheierea Pactului.

Situația internațională este de așa natură, încît adoptînd noi măsuri în direcția lichidării stării de „război rece”, reducerii forțelor armate și creștii condițiilor pentru coexistența pașnică, noi toți trebuie să manifestăm luciditate și răspundere pentru securitatea țărilor noastre socialiste. Nu se poate admite ca popoarele țărilor socialiste să slăbească simțul vigilenței întrucît eforturile de pace ale statelor Tratatului de la Varșovia încă nu găsesc ecou din partea guvernelor țărilor N.A.T.O. care caută în continuare să agraveze situația internațională și cursa înarmărilor. Este necesar și pe viitor să se facă totul pentru a nu se crea condiții în care adeptii „de pe poziții de forță” să poată recurge la folosirea forței față de statele socialiste. Aceasta înseamnă că, acționînd neabătut pentru destinderea încordării internaționale, statele Tratatului de la Varșovia nu vor slăbi cu nimic grija pentru securitatea popoarelor lor. Să știe întotdeauna guvernele țărilor care se bazează pe politica „de pe poziții de forță” și care încercă să facă echilibrul la „marginea războiului” că războiul împotriva țărilor socialiste poate duce agresorul numai la pierire.

Statele reprezentate la Consfătuire declară că ele vor depune toate eforturile pentru a apăra neclintit cauza păcii și a lupta pentru preîntîmpinarea unui nou război. Ele consideră că în prezent guvernele statelor nu au și nu pot avea o sarcină mai ardentă și mai nobilă decît sarcina stabilirii unei păci trinitice și a eliberării popoarelor de pericolul unui război nuclear pustitor. Ele consideră de asemenea că guvernele trebuie să pornească în problemele internaționale nu de la ceea ce desparte țările, ci de la ceea ce le apropie, pentru ca prin eforturi unite să asigure pacea în Europa și, prin urmare, în întreaga lume.

Războaiele au adus Europei nu o singură dată nenorociri distrugeri. Despre acest lucru stau mărturie numeroasele ruine și orașelor și statelor distruse în țările Europei, ruine care pot fi văzute pînă astăzi încă. Ele sînt reamintite de milioane de oameni mutilați. Sînt încă vii în memorie și zecile de milioane de bărbați, femei și copii care au ars în focul celui de-al doilea război mondial. Este de datoria guvernelor tuturor statelor să nu permită o nouă explozie, să salveze Europa și omenirea de o nouă și incommensabilă mai greă tragedie Europa, pe teritoriul căreia există monumentele unei culturi multi-seculare și numeroase mîri centre industriale, nu trebuie să mai fie un timp de luptă. Ea poate și trebuie să devină o zonă a păcii, liniștii și securității.

Războiul nu este inevitabil, războiul poate fi preîntîmpinat. Prin forțele unite ale popoarelor pacea poate fi apărată și consolidată.

Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Albania

M. SHEHU

Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Bulgaria

A. IUGOV

Președintele Guvernului Republicii Cehoslovace

V. SIROKY

Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Democratice Germane

O. GROTEWOHL

Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Polone

J. CYRANKIEWICZ

Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Romine

S. CHIVU

Ministrul de Stat al Republicii Populare Ungare

J. KADAR

Președintele Consiliului de Miniștri al Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste

N. S. HRUȘCIOV

Moscova, 24 mai 1958.

PROIECT

PACT de neagresiune între statele participante la Tratatul de la Varșovia și statele participante la Pactul Nord-Atlantic

Părțile contractante — statele participante la Tratatul de la Varșovia de prietenie, colaborare și asistență mutuală de la 14 mai 1955, pe de o parte, și statele participante la Pactul Nord-Atlantic din 4 aprilie 1949, pe de altă parte,

Dorind să contribuie la realizarea în relațiile internaționale a scopurilor și principiilor Cartei Organizației Națiunilor Unite; Acordînd o mare însemnată necesității menținerii și dezvoltării relațiilor de pace și colaborare între state, bazate pe principiile egalității, neamestecului în treburile interne, neagresiunii, respectului reciproc al integrității teritoriale și a suveranității de stat;

Pătrunse de năzuința de a contribui la slăbirea încordării internaționale și la crearea unei atmosfere de încredere generală în relațiile dintre state;

Considerînd că, în condițiile existenței în Europa a două grupări de state opuse una alteia, o mare însemnată pentru înșănătoșirea atmosferei internaționale, pentru încetarea cursei înarmărilor și îndepărtarea pericolului unui nou război o are asumarea de către participanții la aceste grupări a obligațiilor reciproce de a nu recurge în relațiile internaționale la folosirea forței și la amenințarea cu forța.

Au hotărît să încheie prezentul Pact de neagresiune împuternicînd pentru semnarea lui:

Statele participante la Tratatul de la Varșovia — Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste, Republica Populată Polonă, Republica Cehoslovacă și Republica Populară Română;

Statele participante la Pactul Nord-Atlantic —

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Articolul 1

Constatănd că folosirea forței sau amenințarea cu forța în relațiile internaționale este interzisă de dreptul internațional și în special de Carta Organizației Națiunilor Unite, statele participante la Tratatul de la Varșovia și statele participante la Pactul Nord-Atlantic își asumă în mod solemn obligația de a respecta cu strictețe această interdicție și de a nu recurge la folosirea forței sau la amenințarea cu forța unii împotriva altuia, împreună sau separat.

Articolul 2

Toate problemele litigioase care pot apare între unul sau mai multe state participante la Tratatul de la Varșovia, pe de o parte, și unul sau mai multe state participante la Pactul Nord-Atlantic, pe de altă parte, vor fi soluționate numai prin mijloace pașnice pe baza respectării necondiționate a principiului neamestecului în afacerile interne ale statelor, în spiritul înțelegerii reciproce, pe calea tratatelor între părțile interesate și a folosirii altor mijloace pentru soluționarea pașnică a litigiilor internaționale, prevăzute de Carta O.N.U.

Articolul 3

În cazul apariției unei situații care ar putea crea un pericol pentru menținerea

Articolul 4

Prezentul Pact se încheie pe termen de 25 de ani.

Pactul intră în vigoare din ziua semnării lui respectiv de către reprezentanții împuterniciți ai statelor participante la Tratatul de la Varșovia de prietenie, colaborare și ajutor reciproc din 14 mai 1955 și al statelor participante la Pactul Nord-Atlantic din 4 aprilie 1949.

În cazul încetării activității Pactului Nord-Atlantic din 4 aprilie 1949 și a Tratatului de la Varșovia din 14 mai 1955, prezentul Pact își pierde valabilitatea.

Articolul 5

Prezentul Pact, ale cărui exemplare în limbile rusă, engleză și franceză sînt autentice, va fi dat spre păstrare Secretarului General al Organizației Națiunilor Unite. Copiile Pactului, legalizate în modul convenit, vor fi trimise de către Secretarul General al O.N.U. guvernelor statelor care au semnat prezentul Pact.

Drept care, subsemnații împuterniciți au semnat prezentul Pact și Lau parafat, Intocmit în orașul ..... anul 1958.

